

رېځخراوی فریاکه ووتنی میللی PAO

بلاو کراوهی مانگانهی رېځخراوی فریاکه ووتنی میللی
گرنګترین چالاکی و دهستکه ووته کان له مانگی نیسان
2026 له خۆده ګریت

نیسان کوٹای به دهسټپیشخه ریه کانی گه نجان دههینیت و لاپه ریه کی نوئی بههیزکردن ده کاته وه

له ئه نبار و به غداوه تا ده گاته سلیمانی و موسل، نه خشی بههیزکردنی گه نجان سنووره کانی تیپه راندووه، لاپه ریه کی نوئی کاریگه ری کومه لایه تی کرده وه که گه نجان خویان نووسیویانه. له ریگه ی ههشت دهسټپیشخه ری ناوخوییه وه که چوار شاری گه وره ی گرتیه وه، پرۆزه ی "په یوه ندیکردنی گه نجان" که له لایه ن ریکخراوی فریا که وتنی میلییه وه و له لایه ن ئه نجومه نی رۆشنیری به ریتانیاه و پاره دار کرا، بیرو که کانی گه نجانی گۆریوه بۆ دهسټپیشخه ریه ک که باس له پیداو یستییه کانی کومه لگا ده کات و پرسه کانیان دههینیت به پیشه وه ی کاریگه ری راسته قینه.

به غدا: ژینگه یه کی زانکویی گشتگیرتر

له به غداش گه نجان دوو کاریگه ری بهرچاویان له سه ر زانکۆ و کومه لگه ی پیشه یی هه بووه. یه که میان دهسټپیشخه ریه کان بوو که ئامانجیان دروستکردنی که مپی سه وزتر و بهرده وامتر بوو، له کاتی کدا دووهمیان گرنگی به بههیزکردنی خاوه ن پیداو یستییه تایبه ته کان و بهرزکردنه وه ی تیکه لبوونیان له گه ل کهرتی تایبه تدا بوو.

ئه نبار: سه لامه تی و گشتگیری پیشه یی

له ئه نبار، سه لامه تی و گشتگیری پیشه یی له پیشینه ی کاره کانی گه نجان بوو. ئامیری سه لامه تییان دابه شکرد و قوتابخانه کانیان له سه ر به کارهینانی راهینا، جگه له پشتگیریکردن له به شداریکردنی خاوه ن پیداو یستییه تایبه ته کان له بهر یوه به رایه تییه کانی حکومه تدا له ریگه ی دابینکردنی هیم و تایبه تمه ندی دهسټراگه یشتن به دهسټراگه یشتن.

موسل: ریگابوونی سه لامه تتر و دهنگیکی بهرزتر بۆ خاوه ن پیداو یستییه تایبه ته کان

له موسل، دهسټپیشخه ریه کان تیشکیان خسته سه ر باشتکردنی ریگا سه لامه ته کان و گه وره کردنی دهنگی خاوه ن پیداو یستییه تایبه ته کان له ریگه ی په ره پیدانی میکانیزمه کان بۆ سکالا و لیکۆلینه وه که یارمه تیده ره بۆ گه یاندنی پیداو یستییه کانیان و بهرزکردنه وه ی به شداریکردنی کومه لگا که یان.

رانیه: گه شتیاری و به رهنگار بوونه وه ی کۆچی نایاسایی

له شاری رانیه گه نجان سه رنجیان بۆ پرسه کانی گه شتیاری و کۆچی نایاسایی راکیشا، هه وئایندا بۆ دروستکردنی کاریگه ریه کی کومه لایه تی که ئاسۆی نوێ بۆ گه نجان بکاته وه و هۆشیارکردنه وه ی خه لک له ئاست ته حه ددیاتی بهرده م شاره کانیان بهرز بکاته وه.

هه مه چه شنی دهسټپیشخه ریه کانی گه نجان په نگدانه وه ی راسته وخۆی پیداو یستییه هه مه چه شنه کانی شاره کان و ئه وه لویه ته جیاوازه کانی پرسه کانی ناو شاره کان بوو، به لام هه موویان له سه ر یه ک ئامانج کۆبوونه وه: دروستکردنی کاریگه ریه کی کومه لایه تی به سه ر کردایه تی گه نجان به ره و داها توویه کی گشتگیرتر و بههیزتر.

ناوهنده کانی راویژکاری کۆمه‌لایه‌تی: هه‌نگاوێکی نوێ به‌ره‌و به‌هێزکردنی به‌شداریکردنی مه‌ده‌نی

له‌ گه‌ل کۆتایی مانگی نیسان، پرۆژه‌ی "باشترکردنی مافی مرۆف و به‌ره‌وپێشبردنی به‌شداری دیموکراسی" به‌ره‌و قۆناغێکی پراکتیکیتر و زهمینه‌سازی بۆ دامه‌زراندنی ناوه‌ندی راویژکاری کۆمه‌لایه‌تی له‌ به‌غدا و به‌سر و هه‌ولێر دا. ئەمەش له‌ رێگه‌ی زنجیره‌یه‌ک راهێنانه‌وه‌ به‌ده‌ست هات که له‌لایه‌ن رێکخراوی فریاکه‌وتنی میللایه‌وه‌ به‌ پالێشتی رێکخراوی یارمه‌تیدانی گه‌لی نه‌رویج ئەنجامدرا.

له‌ به‌غدا، کۆتا کۆڕبه‌ندی مه‌شق و راهێنان سه‌کویه‌ک بۆ شه‌ش رێکخراوی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی ره‌خساند تا ئەزمونه‌کانیان باس بکه‌ن. له‌ دانێشتنه‌که‌دا تیشک خرایه‌ سه‌ر ئامرازه‌کانی به‌شداریکردن و چۆنیه‌تی وه‌رگێڕانی به‌شداری مه‌ده‌نی بۆ کاریگه‌ری به‌رجه‌سته‌ له‌سه‌ر بریاردان، هاوکات به‌هێزکردنی که‌ناڵه‌کانی په‌یوه‌ندی نیوان هاوڵاتیان و ده‌سه‌لاته‌ ناوخۆیه‌کان.

له‌ به‌سر و ئامانجی راهێنانه‌که‌ به‌رزکردنه‌وه‌ی رۆڵی چه‌وت رێکخراوی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی بوو له‌ رێگه‌ی قوولکردنه‌وه‌ی تێگه‌یشتنیان له‌ میکانیزمه‌کانی کاریگه‌ری کۆمه‌لگا. گرنگیدان به‌ بنیاتانی ژینگه‌یه‌کی شه‌فافتر و په‌یوه‌ندیدارتر بوو له‌ نیوان کۆمه‌لگا و ده‌سه‌لاتداران، به‌مه‌ش پشتگیری له‌ به‌شداری چالاکانه‌ له‌ کاروباری گشتیدا کرا.

له‌ هه‌ولێر پرۆژه‌که‌ هه‌نگاوێکی تری ناوه‌ به‌ خستنه‌رووی یه‌که‌م سه‌نته‌ری راویژکاری کۆمه‌لگه‌. ئەم ده‌ستپێکردنه‌ هاوکات بوو له‌ گه‌ل دانێشتنێکی راهێنان که پێنج رێکخراوی کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی، هه‌روه‌ها ژنان، گه‌نجان و خاوه‌ن پێداوێستیه‌ تایبه‌ته‌کان به‌شداریبوون، که جه‌ختی له‌سه‌ر گرنگی نوێنه‌رایه‌تیکردنی کۆمه‌لگه‌ی هه‌مه‌چه‌شن له‌ناو ئەم پلاتفۆرمه‌ نوێانه‌دا کردوه‌. ئەم ناوه‌ندان هه‌ک فه‌زایه‌ک کارده‌که‌ن که پالێشتی گفتوگۆی کۆمه‌لگا ده‌که‌ن، ئامانجیان گه‌یاندنی ده‌نگی هاوولاتیان و پێشکه‌شکردنی راویژکاری و دروستکردنی په‌یوه‌ندییه‌کی به‌هێزتره‌ له‌ نیوان کۆمه‌لگه‌ی مه‌ده‌نی و ده‌سه‌لاته‌ ناوخۆیه‌کان، به‌مه‌ش رێگه‌یه‌کی گشتگیرتر بۆ به‌شداریکردنی دیموکراسی داده‌مه‌زرێن.

به‌لگه‌نامه‌ی بنه‌ماکانی به‌سره: هه‌نگاه‌کان به‌ره‌و به‌شداریکردنی نیوده‌وه‌له‌تی

له‌ چوارچێوه‌ی هه‌وه‌له‌کان بۆ به‌هێزکردنی به‌شداری دیموکراسی و پشتیوانی له‌ گفتوگۆی دامه‌زراوه‌یی، رێکخراوی فریاکه‌وتنی میلی به‌ هاوکاری راویژکارییه‌تی ئاسایشی نیشتمانی، کۆبوونه‌وه‌یه‌کی راسته‌وخۆی له‌ به‌غدا ئه‌نجامدا بۆ به‌دواداچوون بۆ "به‌لگه‌نامه‌ی بنه‌ماکانی به‌سره" له‌ گه‌ڵ قه‌واره‌ په‌یوه‌ندیداره‌کانی حکومه‌ت.

له‌ کۆبوونه‌وه‌که‌دا به‌رێز زه‌یدان خه‌له‌ف راویژکاری سه‌رۆکی حکومه‌ت له‌ گه‌ڵ نوێنه‌رانی وه‌زاره‌ته‌کانی ده‌ره‌وه‌ و ژینگه‌ و راویژکاری ئاسایشی نیشتمانی و سه‌نته‌ری ئه‌لنه‌هره‌ین بۆ لیکۆلینه‌وه‌ ستراتیژییه‌کان ئاماده‌ی بوون. ئامانج لێی گفتوگۆکردن بوو له‌سه‌ر میکانیزمه‌کانی جێبه‌جێکردنی به‌لگه‌نامه‌که‌ له‌سه‌ر ئاستی ناوخۆیی و کارکردن بۆ په‌سه‌ندکردنی نیوده‌وه‌له‌تی له‌رێگه‌ی که‌ناڵه‌ فهرمییه‌ عێراقییه‌کانه‌وه‌.

گفتوگۆکان له‌سه‌ر پێداچوونه‌وه‌ و دارشتنی به‌لگه‌نامه‌که‌ به‌ زمانی دیپلۆماسی بوو بۆ به‌رزکردنه‌وه‌ی چانسی په‌سه‌ندکردنی نیوده‌وه‌له‌تی. رێککه‌وتن کرا له‌سه‌ر رێکخستنی دانیشتی ناساندن له‌ گه‌ڵ وه‌زاره‌ته‌کان و رێکخراوه‌ ناوخۆییه‌کان بۆ گفتوگۆکردن له‌سه‌ر میکانیزمه‌کانی جێبه‌جێکردن پێش کۆتاییه‌ینان به‌ به‌لگه‌نامه‌که‌.

هه‌روه‌ها کۆبوونه‌وه‌که‌ رێککه‌وتنێکی له‌خۆگرتبوو بۆ ئه‌نجامدانی کۆبوونه‌وه‌ له‌ گه‌ڵ نوێنه‌رایه‌تیه‌ دیپلۆماسیه‌کان و نوێنه‌رانی نه‌ته‌وه‌یه‌ کگرتووه‌کان له‌ عێراق بۆ ناساندنی به‌لگه‌نامه‌ی بنه‌ماکانی به‌سره‌ و لیکۆلینه‌وه‌ له‌ رێگاکانی پشتیوانی و پێشخستنی له‌ ئاستی نیوده‌وه‌له‌تیدا، هاوکات له‌ گه‌ڵ ئه‌وله‌ویه‌ته‌کانی ده‌وله‌تی عێراق له‌ بواره‌کانی ژینگه‌ و مافه‌کانی مرۆف و به‌شداری دیموکراسی.

پشتگیریکردنی خویندکاران... خویندنی خیرا له نهینهوا بهردهوامه له پیشکەوتن

له نهینهوا، ههولەکان بۆ پالپشتیکردنی خویندکاران له پەروەردەى خێرادا بەردهوامن له رێگەى دەستپێشخەرییه کانهوه که تیکه‌ل به باشتکردنی ژینگەى فێربوون، بەرزکردنەوهی بەشداریکردنی خویندکاران و بەهێزکردنیان بۆ پەرەپێدانی تواناکانیان. ئەم چالاکیانە لەلایەن رێکخراوی فریاکەوتنی میلییه‌وه به هاوکاری له‌گەڵ رێکخراوی رزگارکردنی منداڵان جێبه‌جێ کرا.

له ماوه‌ى مانگی نیساندا قوتابخانه‌کانی پەروەردەى خیرا کۆبوونەوه‌ى هۆشیاریان ئەنجامدا به ئامانجی ئاشناکردنی خویندکاران به میکانیزمه‌کانی پیشکەشکردنی سکالا و پێشنیار له‌ناو قوتابخانه‌کاندا. ئەمەش کلتوری گفتوگۆ پەروەردە ده‌کات و فه‌زای سه‌لامه‌ت بۆ خویندکاران ده‌ره‌خسێنێت بۆ ده‌ربڕینی بۆچوون و تێبینیه‌کانیان، به‌شداریکردن له پەرەپێدانی ژینگەى پەروەردە‌ی و پیشخستنی شه‌فافیه‌ت.

هه‌روه‌ها ئەم هه‌ولانه بریتی بوون له وه‌لامدانەوه‌ى پێداویستیه‌کانی چەند قوتابخانه‌یه‌ک دواى سه‌ردانی مه‌یدانی که که‌میی پێداویستیه‌ سه‌ره‌تاییه‌کانی ئاشکرا کرد. قوتابخانه‌کان پرینته‌ر و فێنککه‌ره‌وه‌ى ئاو و که‌لوپه‌لی نووسینیان بۆ دا‌بینکرا بۆ پشتگیریکردن له به‌رده‌وامی پرۆسه‌ى خویندن و باشتکردنی بارودۆخی فێربوون بۆ خویندکاران و ستافی وانه‌وتنه‌وه.

له پێشهادتیکى تردا، خویندکارانی قوتابخانه‌ى فێرکاری خیرای فاتیمة الزه‌را به‌شدارییان کرد له پرۆگرامیکى راهێنان که تیشکی خسته سه‌ر ژيان و کارامه‌یی پراکتیکى. ئەم به‌رنامه‌یه ئامانجی بەرزکردنەوه‌ى تواناکانیان و کردنەوه‌ى ده‌رفه‌تى فراوانتر بوو بۆیان له داها‌توودا به به‌ستنه‌وه‌ى فێربوون به کارامه‌یه‌کانه‌وه که ده‌توانرێت له ژيان و کاردا به‌کاربه‌ێنرێت. ئەم چالاکیانە به‌شیکن له "پرۆگرامی چاک‌بوونەوه‌ى چەند ساله" و لەلایەن دەستپێشخەری پەروەردە ناتوانیت چاوهرێ بکات، وه‌ک به‌شیک له هه‌ولەکان بۆ پشتگیریکردنی خویندکاران و بتوانن به‌رده‌وام بن له خویندن له ژینگه‌یه‌کی سه‌قامگیرتر و پالپشتتردا.

